

ר' - בצלאל דבליצקי

ר' בצלאל דבליצקי היה תושב בויסק (קורלנד) עיר מולדתו, מקום שם כיהן **מרן הרב קוק** זצ"ל ברבנות לפני עלותו לישראל. מר דבליצקי, כבר אז בהיותו צעיר לימים, הצטיין במדת הצדקה והיה אהוב וחביב על הרב קוק, שהיה רגיל לדבר בשבחו. בשנות המלחמה העולמית הראשונה עבר דבליצקי למוסקבה, התעשר שם, ועם תום המלחמה עבר ללטביה והתיישב בריגא. שם התבלט בין נדיבי העיר, והיה מן הראשונים לכל דבר שבצדקה. כשהקים הנדיב הידוע רבי **אברהם אלי' סובולביץ** ז"ל את בנין "**לינת הצדק**" בריגא, תרם מר דבליצקי תרומה גדולה לקניית הרהיטים.

אחרי כמה שנים עלה לארץ ישראל, והיה מבאי-ביתו ומקור רביו של **הרב קוק**, שחיבבו והוקירו מאד. **מרן הרב קוק** היה רגיל לספר, כי דבליצקי עוד בהיותו בבוויסק היה **רודף צדקה וחסד**, היינו שהיה שואל ודורש, איפה נמצאים עניים הנזקקים לסיוע וסעד*.

* וכבר הבאנו בספר "**צדקה וחסד**", דברי מרן רבנו יוסף רוזין, הרגצ'ובי זצ"ל "**שמצוה לחפש עני**".

פעם בא הרגצ'ובי לריגא להתרפא, התאכסן במלון ליפשיץ, מר דבליצקי בא להקדים את פני גאון הדור. תוך כדי דיבור שאלהו הרגצ'ובי, מה מעשיך? — אני בעל בית חרושת לתעשיית צבעים — ענהו. מיד פתח הרגצ'ובי את פיו, וזקוקיו דנור נפקי מפומיה וחורז מבבלי וירושלמי, וחוזר מהלכה לאגדה, וקורא בשם כל מיני צבעים לסוגיהם ולפרטיהם השונים המובאים בשני התלמודים. והאנשים שהיו באותו מאמד השתוממו למשמע אזניהם).

ר' בצלאל על פי המלצתו של הרב קוק, העניק מר דבליצקי מכספו להדפסת הספר **נזר הקדוש להגר"ש גורונציק**, ועל כך שיבחוהו **גאוני ארעא דישראל** במכתבי הודאָן שלהם בראש הספר הנ"ל:

"ביחוד מחזיקנא טיבותא לידידי היקר חובב תוה"ח מוקיר ורחים לומדיה, הרבני מו"ה צלאל דוועליצקי (נ"י), אשר פזר מכספו להדפסת הספר **נזר הקדוש** על הרמב"ם מהעילוי הנפלא הנ"ל, העומד להיות בע"ה חד מגדולי גאוני ישראל ממקור הברכות בכל מילי דמיטב, ויתקיים בו כל המכבד את הבריות גופו מכובד על הבריות, כנה"י ונפש מוקירו ומכבדו ומברכו בקודש **אברהם יצחק הכהן קוק**, הרב הראשי לארץ ישראל, האב"ד בעיה"ק ירושלים תובב"א.



הנני מוסיף בזה בברכה לראש משביר להגביר המצויין מוקיר תורה ולומדיה מו"ה צלאל דוועליצקי (נ"י) שנתן מכספו להדפסת הספר, יהי ברוך לד', ויכון עליו שפע ברכותיו. ויהי מאושר בזה ובב"א.

. החותם בברכה **איסר זלמן מלצר** (אב"ד ור"מ סלוצק) ר"מ ראשי להשיבה וראש המוסד הכללי "עץ חיים" בעיה"ק ירושלים תובב"א.



בדרשיח עם **מרן הרב הראשי לתל אביב, הגאון רבי שלמה גורן שליט"א** על דבר אישיותו, מעלותיו ומידותיו של מר דבליצקי שהכיר אותו היטב, הגדיר אותו בדברים אלה: "הקו הבולט באופיו במיוחד בתור בעל צדקה וחסד היה לא זה בלבד שפיזר נתן ובסתר נתן, אלא גדולה מזו, שהוא עשה מצדו כל אשר בידו לטשטש ולכסות את הדבר, שלא יראה ולא יודע לאיש". הוי, שבח שבחים הוא לו!

אחר מטתו סיפרו

כשבנו את ביהכ"נ הגר"א בת"א, נדב מר דבליצקי בעילום שם את ארון הקודש והמדרגות עשויים משיש, שעלה בסכום גדול.

מר דבליצקי היה מכסה את החלק הארי של התקציב להחזקת "כנסת הרבנים" (חבר הרבנים מרוסיא) שלמדו בבית הכנסת הגר"א בת"א מיום הוסדו. תמך בעין יפה בהרב ר' נחיהל הלוי ישראלי ז"ל, רבה של "תפארת-בחורים" ושהיה מלמד ודורש בקביעות לפני הציבור בביהכ"נ הנ"ל, ולאחר פטירתו, כלכל בכבוד את אלמנתו.



הגאון רבי יוסף צבי הלוי, ראב"ד דיפו ותל אביב זצ"ל (מחבר הרבה ספרים שיצא להם מוניטין) הצטער צער רב, כי בימי הקיץ לא בכל יום היו בביהכ"נ הגר"א עשרה אנשים להשלמת המנין בתפילת ותיקין. ראה זה מר דבליצקי, מה עשה? — שכר על חשבוננו שני עניים, שישלימו את המנין, וגם הוא בעצמו היה טורח ובא לעת זקנתו, ובלבד שלא יצטער אותו צדיק.



פעם נכנס יהודי אל ביהכ"נ הגר"א, הצביע על מר דבליצקי ושאל את הגבאים לשמו, "ישבתי פעם — סח להם היהודי על ספסל של הטיילת שעל שפת-הים בתל אביב, ועל ידי יושב יהודי זה, הוא ראה את פני עצובות ומודאגות והתחיל לשאול אותי על מצבי הכלכלי. סיפרתי לו את האמת, גוללתי לפניו את מרי שיחי וגיליתי לו את מצבי הקשה. מר דבליצקי הוציא מכיסו מאה לירות ונתן לי, ואמר לי: "תחזיר לי כשיורחב לך". לכתחלה סרבתי לקחת את הכסף, כי לא הכרתי את האיש, אך הוא הפציר בי מאוד ולא הרפה ממני עד שהתרציתי לקבל.



לפלוני העני, שכר בעלי-מלאכה לסייד ולשפץ את דירתו —
ולאלמונית היתומה שכר בית קפה נאה ומסודר (שממנה
התפרנסה) ובעצמו בא לפתיחה.

יהודי ורשאי, עשיר וירא שמים, נשרף כל רכושו ע"י פצצת
התבערה שנפלה בבית מסחרו בראש השנה ת"ש בורשוי. מפאת
קדושת היום הסיח דעתו מזה, והמשיך להתפלל בדבקות
ובהתלהבות כמנהגו, כאילו לא קרה דבר. אחרי החגים עלה
לארץ ישראל והתיישב בירושלים, בהיותו מתרושש ונשאר בחסר
כל. לדבליצקי נודע הדבר על האסון שקרה לאיש ההוא ועל
אמונתו צדקתו ובטחונו בד'. שלח לו בעילום שם ע"י שליח
סכום גדול, ועי"ז הצליח האיש להבנות ולעמוד על רגליו. ועד
היום הזה, האיש ההוא לא יודע ע"י מי הוא נעזר ונושע.



פועל דתי שעלה ארצה בעירום וחוסר כל סיפר: כי ביום
הששי הראשון לאחר שנתקבל אצל מר דבליצקי לעבודה, שילם לו
משכורת חדשית למפרע, וזאת מתוך דאגה, שמא לא יהי לו
חלילה להכין צרכי השבת.



לעגלון אחד, שהסוס נהרג בהפצה על תל אביב (שממנו
היתה פרנסתו) נתן לו מר דבליצקי כסף לקנות סוס אחר.



מר דבליצקי היה מבלה את ימי הקיץ בירושלים ובנו רבי שרי
היה רגיל לבוא לבקר אותו פעם בשבוע. פעם בא אליו,
מצא אותו והוא שרוי בדאגה. לשאלתו, מדוע פניו רעים, מה
קרה? — השיב: "הנה נודע לי, על רב תימני אחד, שנתחייב
לתשלום קנס על שסידר חו"ק לנערה תימנית, שהיא למטה
מגיל הראוי. והרב לא הי' בידו לשלם את הקנס המוטל עליו,

והמשטרה שמה אותו במאסר. והנה יום השבת ממשמש ובא, היתכן, כי רב ישב בשבת כלוא בבית האסורים?" קרא דבליצקי בתמהון ובדאגה? ! וציוה את בנו למהר לנסוע לרמלה (מקום שם הוא אסור בבית הסוהר) ולפדות את הרב בכל מחיר שיד-רשו. בנו אמר לו: "אינני מוכשר לבוא בדברים עם אנשי המשטרה, אבל יש לי חבר שהוא מתאים לזה, ואותו אבקש להיות שליח-מצוה זו". למחרתו נסע חברו של הבן לרמלה, אולם התברר, שאנשי קהלתו של הרב הקדימו ופדאוהו כבר.



וזהי מצבת קבורתו:

פ"נ

איש תם וישר

אוהב תורה ולומדיה

מחזיק ביד הוגיה

כל ימיו רודף צדקה וחסד

בהצנע לכת אשר לא נדע לשערה

רבי

בצלאל יעקב

בר' מנחם מנדל

דבליצקי ז"ל

נלב"ע ביום כ' שבט תשכ"ג

תנצב"ה

זכה לבנו הרב שרי', שקדן בתורה, ירא שמים, מגדל בנו לתורה ומחבר ספרים מועילים.